

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

תוכן עניינים

- 2.....הלכה למעשה
- א. ליטרא קציעות שדרסה על פי עיגול ואינו יודע באיזו עיגול דרסה...אם יש מאה פומין יעלו ואם לאו הפומין אסורין והשולים מותרין.....2
- ב. דרסה בעיגול ואינו יודע באיזה מקום בעיגול דרסה או לצפונה או לדרומה דברי הכל יעלו.....3
- ג. בעלי חיים חשיבי ולא בטלי.....4
- 5.....הלכתא למשיחא
- ד. ניכבשינהו דניידי ונימא כל דפריש מרובא פריש אמר רבא (השתא דאמור רבנן לא ניקרב) נזירה שמא יבאו י' כהנים בבת אחת ויקרבו.....5
- 6.....הלכה למעשה
- ה. וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי.....6
- 8.....הלכתא למשיחא
- ו. חטאת שנתערבה בעולה ועולה שנתערבה בחטאת אפי' אחת בריבוא ימותו כולן במה דברים אמורים בכהן נמלך אבל בכהן שאין נמלך.....8
- ז. בעלי חיים אינן נידחין.....8

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748
להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה
<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

הלכה למעשה

דף עג.

א. ליטרא קציעות שדרסה על פי עיגול ואינו יודע באיזו עיגול דרסה... אם יש מאה פומין יעלו ואם לאו הפומין אסורין והשוליים מותרין

פירות תרומה¹ שנפלו על פי חבית, או מחסן וכדומה, של פירות חולין אין משערין באחד ומאה, כיון שיכול לברר ולהוריד האיסור מתוך ההיתר בפי החבית ואין ההיתר שבשאר החבית מצטרף לבטלו, שאין משערין אלא אם נבללה תרומה עם החולין, או אם אין ידוע באיזה מקום נפלה התרומה.

וכיצד יעשה רואין את התרומה כאילו היא חטים על גבי שעורים שניכר איזה הוא וגם כאן ישער כל מה שנכנס בהספק ויסירנו, ומפריש התרומה עצמה שנפלה על גבי החבית עם מעט מן החולין שנפלה עליהן כדי שיהא בטוח שנטל את כל התרומה², כמי שמאסף חטים מע"ג שעורין. והשאר שנשאר מותר שאפי' נשאר משהו תרומה בודאי בטל בק"א.

לפיכך כדי מלאים³ תאנים של חולין שדרס משקל של ליטרא תאנים של תרומה בפי כד אחד מהם, ואין ידוע אי זו היא, כלומר שדחפם לתוך פי הכד ויודע בודאי שהוא בפי הכד אלא שאינו יודע בפי איזה כד, אם היו שם מאה ואחד כדי הרי זו תעלה, שתרומה מתבטלת באחד ומאה, ולוקח כד

¹ רמב"ם הלכות תרומות פרק יד הלכה ד

² ואם הי' מוכרח מחמת הספק להסיר כ"כ הרבה שבוה לבר יש ק' כנגד התרומה מתבטלת ויריב רק כחלק התרומה ויתן לכהן והשאר מותר כדין כל תערובות בק"א אבל אם בכוונה הסיר הרבה יותר מהצורך וערבב הכל כדי שתבטל בק"א הוי כמבטל איסור במזיד ואינו בטל וכן אם לא הסירה כלל אלא עירב הסאה בכל המגורה במזיד לא בטלה כנ"ל. דרך אמונה שם כז

³ רמב"ם שם הלכה ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

אחד מהם ומוכרה לכהן, חוץ מדמי אותה ליטרא. שהרי אין חייב ליתן לכהן אלא ליטרא זו והשאר מותרין.

י"א⁴ שזוהי עצה טובה כדי שלא יפסיד כלום, אבל אם רוצה יכול להוריד מלמעלה כל מה שבספק והשאר נאכל לזר, וא"צ לתתו לכהן. וי"א⁵ שכאן חייב ליתן כולו לכהן שמכיון שמרים מכד זה נראה כנתברר שבו תערובות התרומה ואין בו כדי להעלותו ויש כאן מראית העין שיאמרו שנפלה ואין בו כדי לבטלה ונאכלת לזר לכן צריך ליתנה לכהן אלא שנטל דמי השאר.

ואם היו פחות ממאה הפומין כולן מדומעות בפי החבית, ואין התחתונות שביתר החבית מצטרפות לבטל כיון שאין עליהם ספק ומותרות לזר.

ב. דרסה בעיגול ואינו יודע באיזה מקום בעיגול דרסה או לצפונה או לדרומה דברי הכל יעלו

וכן אם דרס⁶ ליטרת תאנים⁷ על פי כוורת או ע"פ עיגול⁸ ואין ידוע אי זה הוא, דרסה על פי העיגול אף שיודע שדרסה על פי העיגול ולא באמצעיתו אך אין ידוע אם בצפונה או בדרומו ולא אי זו עיגול הוא⁹, רואין אותם כאילו הם פרודות ותעלה לפי המשקל, כנוצר, שאם יש שם ק"א כוורת או ק"א עיגולים מתבטלת, ומרים א' מהן ואם לאו הפומין אסורין והשוליים מותרין, כיון שלא היו כלל בכלל הספק, והוא שיש בכל עיגול מהן יתר על שני ליטריין כדי שתבטל התרומה ברוב, שספק התרומה בטל ברוב החולין¹⁰.

⁴ דעת הרמב"ם

⁵ שממ"ק ביצה ד' א' בשם מורו לבאר טעם רבנו וכ"כ עה"ש

⁶ רמב"ם שם הלכה ז

⁷ דורסין בה תאנים לייבשן ונדבקין זו בזו ונעשין עיגול כעין גבינה

⁸ איצטריך לאשמעי' דגם בכוורת ועיגול אף על גב שהם גדולים וחשובים יותר מכד מ"מ אם יש ק"א פומין מתבטלת שהפומין אינם חשובים. שממ"ק ביצה ג' ב'

⁹ אך אם יש לו ספק גם על אמצעיתו גם הוא נכנס בספק ומבטל וכאן לכו"ע לא מקרי דבר חשוב כיון שלא נודע כלל היכן הוא ונתערב עם כולם בטל השיבותו. דרך אמונה שם נא

¹⁰ דהיינו שאם לא נצרף כל העיגולים יחד אין כאן אלא ספק תרומה וספק תרומה בטל ברוב ואם נצרף כל העיגולים יחד ויש כאן ודאי תרומה הרי יש כאן ק"א ובטל וזהו שסיים רבנו שספק התרומה בטל ברוב החולין ומ"מ נראה דכ"ז אינו אלא הומרא דרבנן דמדאורייתא אפי' אם רובו תרומה מצטרפין כולן לבטל כיון שכולן נכנסין בכלל הספק והא דעיגול של תרומה בטל בעיגולים כנ"ל ה"א אף על גב דכולו תרומה שאני הכא שיבואו למעות ויאמרו שעיגול זה עצמו ביטלו ואף על גב שאין רוב חולין נגדו כיון שהוא ספק נתבטל ולא

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

וכבר התבאר לעיל דף עב: שיש פוסקים¹¹ דכיון דליטרא קציעות דרכו לימנות, חשובה היא ואינה מתבטלת כלל אפי' באלף כיון שנודע שהיא בפי איזה כלי חשובה.

ואם דחפה לתוך חבית א' ויודע לאיזה חבית אבל אין יודע באיזה מקום בחבית דחפה אם יש בחבית זו ק"א ליטרא מרים ליטרא א' והשאר מותר¹².

ג. בעלי חיים חשיבי ולא בטלי

כבר התבאר במסכת עבודה זרה דף עד. שכל בעלי¹³ חיים חשובין הן, ואינם בטלין¹⁴, לפיכך¹⁵ שור הנסקל שנתערב באלף שוורים ועגלה ערופה באלף עגלות, או צפור מצורע השחומה באלף צפרים או פטר חמור באלף חמורים כולן אסורין בהנייה¹⁶, אבל שאר הדברים אף על פי שדרכן לימנות הרי אלו עולין בשיעורן.

יעלה על דעתם ששאר העיגולים נצטרפו לבטלו ויבואו לומר שספק תרומה מותר אפי' אם אין רוב נגדו ולכן החמירו כאן אבל בעיגול כולו של תרומה אין כאן מקום למעות וידעי כו"ע ששאר העיגולים ביטלוהו

¹¹ רמ"א יו"ד סי' ק"י ס"א ומשמע אפי' בדרבנן

¹² דרך אמונה שם ס

¹³ אף על גב דלא אסירי מתחלת ברייתן כגון שור הנסקל ודרוסה וכה"ג לא בטילי מכת חשיבותן כך פשוט בש"ס ופוסקים. ש"ך יו"ד קי ז, דאי אסירי מתחלת ברייתן היינו בריה. ויש חילוק בין זה לזה, דבעלי חיים שנשחטו בטלי חשיבותיהו, ודין בריה איתיה אפילו לאחר מיתה, וזה ברור. פר"ח שם ו

¹⁴ שו"ע ונו"ב יו"ד קי א, הגה זה מוסכם מכל הפוסקים דבעלי חיים דלא בטלו הוי רק דרבנן. אבל עיין חכמת שלמה שם שכתב "לפענ"ד היה להוכיח דהוי מן התורה, והביא ראיה מפסחים ונשאר בצ"ע. וסיים עיין בתוספות מעילה (כא, ב ד"ה פרוטה) ובמשנה למלך [מעילה ז, ו] דמטבע אינו בטל מן התורה, וכיון דיש חשיבות דמן התורה אינו בטל, י"ל גם בעלי חיים אינו בטל מן התורה, ודו"ק.

¹⁵ א"ת למה השמיט רבינו שער המשתלח שהוא שנוי במשנה בכלל הנך. וי"ל דשער המשתלח לא היה אפשר להתערב עם אחרים שהרי היו קושרין לו בין קרניו לשון של זהורית. ותנא דמתני' אנב הנך תנא ליה שהרי אין לשון של זהורית מעכב. רדב"ז שם

¹⁶ כתב עליו הראב"ד וז"ל א"א כיון דקיי"ל כר' אליעזר וכרבי שמעון בן גמליאל יוליד הנאה לים המלח והשאר מותר בהנאה שהרי הלך חשיבותו ע"כ. וכתב הכ"מ דזו אינה השגה דרבינו העתיק לישנא דמתניתין וגמ' ומאחר שכתב לקמן בפ"ז גבי נתערב יין ביין תקנתא דר"א ורשב"ג ממילא משמע דהוא הדין להני דמאי שנא עכ"ל. ודבריו תמוהין דודאי איכא לחלק בין דברים החשובים שאינן בטלין ליין נסך כמ"ש הר"ש בפ"ג דערלה והתוס' והרא"ש בריש פ"ג דע"א ושם הביאם בשם הירושלמי דתקנתא דרשב"ג דאמר חוץ מדמי איסור שבו לא מהני אלא ביין נסך ולא בשארי דברים דאיכא למיחש שמא יחזור וימכרנו לישראל (ומיהו כשהותך ועושה בעניין שלא יקנה ישראל ממנו שרי בכל איסור כמ"ש הש"ך בסי' קמ"ב) ותקנתא דר"א להוליך לים המלח כתב דשמא לא מהני אלא בע"א שתופסת דמיה אף על פי שאינה ניתרת בכך מחזי טפי כמוליך האיסור לים המלח עד כאן וכ"כ הרא"ש וא"כ אפשר דרבינו נמי הכי ס"ל. ומיהו בע"א גופה מחמיר רבינו פ"י מהלכות ע"א ועיי"ש בלח"מ. ועיי' ש"ך ריש סי' ק"י וחק יעקב ריש סי' תמ"ז. נחל איתן שם ועיין בשמחת עולם שם.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטלי' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

דף עג:

הלכתא למשיחא

ד. ניכבשינהו דניידי ונימא כל דפריש מרובא פריש אמר רבא (השתא דאמור רבנן לא ניקרב) גזירה שמא יבאו י' כהנים בבת אחת ויקרבו

בדין שהתבאר לעיל דף ע: ועא: שכל הזבחים שנתערב¹⁷ בהן אחת מחטאות המתות, או שנתערב בהם שור הנסקל, אפילו אחד ברובא כולן ימותו¹⁸, וכן זבחים שנתערב בהן¹⁹ אחד מאיסורי המזבח, שירעו כלם עד שיפול בהן מום וימכרו ויהיו דמיהו לקדשים ויביא בדמי כל היפים שבהן היפה שבהן מאותו המין של קדשים שנתערב ודמי הגרוע יהיו לחולין²⁰.

גם אם ירצה²¹ לכבשם כלומר לכופף את הבהמות לזוז ממקומם כדי שנאמר כל דפריש מרובא פריש ויוכל להקריבם אסור לעשות כן מדרבנן שמא יקריב מהם אחד אחד קודם שינועו ממקומם ועדיין הם במקום קביעותם.

ובשי"ך שם ב הביא תוס' ביבמות פ' הערל (דף פ"א ריש ע"ב) ובזבחים (דף ע"ג ע"ב) כראב"ד שמועיל בשאר איסורים הולכת הנאה וכ"כ רבינו שמשון והברטנורא בסוף ערלה וכן הוא באגודה פרק התערובות ובני"י פ' הערל וכ"כ הר"ן ס"פ כל הצלמים וכן כתב בפרק בתרא דעבודת כוכבים בשם הראב"ד והסכים כן אבל אין כן דעת התוס' והפוסקים הנ"ל שם אלא ס"ל דדוקא בעבודת כוכבים שתופסת דמי' סגי ליה בפדיון הולכת הנאה לים המלח ולא בשאר איסורים וכן דעת הרא"ש ס"פ כל הצלמים ולכן פסק שרק ביין נסך מועיל כיון שיש לו פדיון ולא בשאר דברים. ועיין פר"ח שם שכתב מיהו תקנתא דימכר כולו לעכו"ם הוי' מדמי איסור שבו איתא בכל איסורין שבתורה ואף כשלא נתבטל האיסור מן התורה כל שאין לחוש שיחזור הגוי למוכרו לישראל,

¹⁷ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ו הלכה א

¹⁸ ועיין בתוס' שאינו אלא מדרבנן שהרי אינו קבוע כיון שבמקום קביעותם אין ניכר האיסור וכאן החמירו חכמים לחשבו קבוע כיון דהוי בעלי חיים. ועיין זבח תודה מג. ד"ה הו"ל קבוע

¹⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ו הלכה ב

²⁰ הר המוריה שם

²¹ תורת הקדשים מג. אות ו

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

אולם אם פרשו מעצמם ממקום התערובת²² והקריב, או שהקריב כולם כאחד²³ בדיעבד הורצה, שאין בעלי היין נדחין. וי"א²⁴ שאף לכתחילה אם פירשו מעצמם הולכים אחר הרוב ורשאי להקריב. וי"א²⁵ שגם אם לקח התערובת עצמה הורצה, וי"א²⁶ שאם הקריב שנים אחד הורצה ואם שלושה שנים הורצו וכן על זה הדרך.

הלכה למעשה

ה. וכל קבוע כמחצה על מחצה דמי

כבר התבאר במסכת פסחים דף ט: ובכתובות דף טו: שתשע שחנויות מוכרות בשר כשר²⁷, ואחת מוכרת בשר טריפה, וידוע איזו חנות מוכרת בשר, וכן בכל מצב בו קבועים במקומם המוכרים²⁸, ולקח מאחת מהן ואין ידוע מאיזה מהן לקח, ואפשר שלקח מחנות האיסור, אין הולכין אחר הרוב והרי זה אסור מספק²⁹, שכל קבוע כמחצה על מחצה דמי.

²² עיין זבח תודה מג. שכתב שכן דעת התוס' וכך הבינו תוס' בר"ת על כל פנים בקדשים דגם בזה גזרינן שמא יקח מן הקבוע, ועיין לח"מ שם שכתב נראה דמעם זה לא שייך אלא כשיניד אותם דלא ליהוי קבוע כדאמרן בפ' התערובות דאז ודאי אמרינן כל דפריש מרובא פריש והם מותרים ואף על פי שמתחילה כשהן במקום הקביעות נדחו אמרינן אין בעלי חיים נדחין אבל כשלקחן ממקום הקביעות והקריבם אז ודאי כל קבוע כמחצה על מחצה דמי ואם הקריב לא הורצה וכן מוכח שם בגמ' ואף על פי שרבינו ז"ל סתם הדברים ולא ביאר סמך על המבין ומ"מ סתם הדברים יותר מדאי.

²³ הר המוריה שם

²⁴ דעת השאילתות והרשב"א בתורת הבית לדעת ר"ת והרא"ש פ' גיד הנשה כמבוא בזבח תודה שם..

²⁵ באבהא"ז שם כתב כל דברי הלח"מ ודבריו תמוהין דלמה כתב כן בפשיטות שהתוס' שם בסוגיא בדר"ה אלא אמר רבא כתבו להדיא דאי שקיל אחד מן הקבוע אינו אסור אלא מדרבנן, משום דקבוע אינו אלא כשאיסור וההיתר ניכרין ולא בתערובות, וכן כתבו התוס' בכמה דוכתי, ועוד דעיקר דינא דבע"ח לא במלי ג"כ אינו אלא מדרבנן, וא"כ בודאי בדיעבד הורצה, וכ"כ במרכה"מ שם. אמנם נ"ל בדרך אפשר דכיון שדעת הרמב"ם דכל ספק דאורייתא לחומרא אינו אלא מדרבנן א"כ לא שאני לן בין קבוע ללא קבוע דמדאורייתא בלא"ה הורצה אולם אפשר דחשיב איקבע איסורא ולהכי בעי רוב, וצ"ע.

²⁶ תורת הקדשים שם מג: אות ז

²⁷ שו"ע ונו"כ יו"ד קי ג

²⁸ יד יהודה שם הקצר ס"ק יג

²⁹ שו"ע ונו"כ יו"ד קי, ג.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | וובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

התנתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

שבכל מקרה שהספק התעורר במקום התערובת, הכרעת רוב אינה מועילה, והדין נשאר כמחצה על מחצה כלומר דינו כספק, ואסור. כגון הספק המתעורר באשה שנבעלה בעיר בבית הבעל, שהספק הוא מי הוא הבעל והוא במקום קביעותו בביתו, וכן ספק תשע חנויות שאינו יודע מאיזה לקח הספק הנו איסור שבתנות והמוכרים בחנות קבועים במקומם.

המושג ההפוך הוא פריש, כלומר שהספק התעורר לאחר שהפרט פרש מהתערובת. כגון אשה שנבעלה חוץ לעיר שאין כאן מקון קביעות אלא השאלה מי הוא הבעל שבא לכאן ממקום אחר וכן אם מצא בשר ברחוב ואינו יודע מהיכן הגיע, שהוא פרש מהתערובת שהולכים אחר הרוב, ומותר

בטעמו של דין קבוע כתב הר"ן שקבוע חידוש הוא. ובאחרונים יש שכתבו³⁰, שדבר קבוע נחשב שהוא נפרד מהרוב, ולכן אין הולכים בו אחר הרוב.

במהות דין קבוע נחלקו האחרונים י"א³¹ שגם בקבוע נחשב עדיין שיש רוב, אך אין מכריעים אחריו. וי"א שהרי הוא³² כמחצה על מחצה ממש, וממילא אין בכלל רוב.

ומכיון שאיסורו מספק אם מסתפק אם לקח איסור דרבנן לדוגמא חלב עכו"ם מותר שספק דרבנן לקולא³³. אך אם יש חשש דאורייתא כגון גבינת נכרי יש להחמיר³⁴.

וכן לקולא ט' חנויות מוכרות טריפה ואחת מוכרת כשרה, אין הולכים אחר הרוב ואומרים שודאי אסור, אלא אסור מספק³⁵.

אם אינו יודע אילו הם החנויות הכשרות ואלו הם הטרפות הכל אסור. שהרי הם קבועים, והרי זה כתערובת שאין בה רוב³⁶.

³⁰ קובץ שיעורים (בבא בתרא פו)

³¹ הפרי מגדים והקובץ שיעורים (כתובות מ, ובקובץ ביאורים שב שמעתתא כא)

³² הגר"ש שקאפ (כתובות טו בתחילתו ד"ה ועל, והביא שם את הפרי מגדים)

³³ פמ"ג שפ"ד שם ס"ק יד

³⁴ שם

³⁵ באר היטב שם ס"ק ט בשם הש"ך ס"ק טו

³⁶ פמ"ג שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

ואם היו מוחזקות כל החנויות כמוכרות בשר כשר ואחר שקנה נודע לו שאחת מוכרת בשר טרף, וידועה עתה החנות הטרפה ואינו יודע מאיזה לקח. נחלקו בכך הראשונים³⁷ ובהפסד מרובה יש לצדד להתיר שאין לו דין קבוע, שהרי לא נודע האיסור אלא לאחר שפירש צן החנויות ואינו עוד במקום קביעותו.

ואם לא נודע איזו חנות מוכרת טריפה, וכגון שקודם שקנה ידע שלאחת החנויות הגיע בשר טרף ויודע מאיזה חנות לקח, אך אין יודע באיזו חנות הטרפה, נחלקו הפוסקים אם הוא קבוע דאורייתא או דרבנן או שמא מותר לגמרי, ובהפסד מרובה יש להתיר שדינו כקבוע דרבנן שיש להתירו בהצטרף ספק נוסף³⁸.

הלכתא למשיחא

ו. חטאת שנתערבה בעולה ועולה שנתערבה בחטאת אפי' אחת בריבוא ימותו כולן במה דברים אמורים בכהן נמלך אבל בכהן שאין נמלך

חטאת³⁹ העוף שנתערבה בעולת העוף, או עולת העוף שנתערבה בחטאת העוף, אפילו אחת ברבוא כולן ימותו⁴⁰, במה דברים אמורים כשהיו מפורשות בשעת לקיחת הבעלים זו חטאת וזו עולה.

אבל אם הביא עופות לחובתו מהן חטאת ומהן עולה ולא פירש אלא כולן סתומות ונתערבה חטאת או עולה בחובה זו הסתומה יש להן דינים אחרים. כמו שהתבאר לעיל דף סז.

ז. בעלי חיים אינן נידחין

³⁷ הרא"א והר"ן עיין בש"ך ובהו"ד בסעי' זה

³⁸ מטעמי השלחן שם ס"ק ה

³⁹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ה הלכה א

⁴⁰ כתב הרז"ה ז"ל שנדפס מחדש וז"ל ולא אמרינן נכבשינהו דניידי דבקדשים גזרתן גזרה משום קבוע ולא הלכו בהם אחר הרוב ואף על גב דפרש ופדין אין להם אלא בהמה עב"ל

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הקנתא למשיחא בדרף היומי

מסכת זבחים

כבר התבאר לעיל דף ע: שכל הזבחים שנתערב⁴¹ בהן אחת מחטאות המתות, או שנתערב בהם שור הנסקל, אפילו אחד ברבוא כולן ימותו, לפי שבעלי חיים חשובין הן ואינם בטלין, ואם פרשו ממקום התערובת⁴² והקריב או שהקריב כולם כאחד⁴³ הורצה שאין בעלי חיים נדחין. וי"א⁴⁴ שגם אם לקח התערובת עצמה הורצה.

וכבר התבאר במסכת יומא דף סד. שבעלי חיים אינם נדחים⁴⁵ ולכן אע"פ שמזבח שנפגם כל הקדשים שהיו שם שחוטין במקדש שעדיין לא נזרק דמם פסולים, שהרי אין שם מזבח לזרוק עליו⁴⁶. אבל קדשים חיים שהיו שם בעזרה כשנפגם לא נפסלו, אלא כשיבנה המזבח יקרבו שאין בעלי חיים נדחין.

אולם אם היו דחויים לגמרי⁴⁷ שאין בהם שייכות הקרבת קרבן זה כלל, כגון מפריש נקיבה לפסחו, שאין פסח קרב נקבה כלל, אע"ג שאחר הפסח קריבה שלמים שפסח לאחר י"ד שלמים הוא, אין אומרים בעלי חיים אינם נדחים אלא נדחים הם מהקרבה ואין ממתנינים לאחר הפסח להקריבה שלמים.

⁴¹ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ו הלכה א

⁴² נראה דטעם זה לא שייך אלא כשיניד אותם ולא ליהוי כקבוע כדאמרן בפ' התערובות דאז ודאי אמרינן כל דפריש מרובא פריש והם מותרים ואף על פי שמתחילה כשהן במקום הקביעות נדחו אמרינן אין בעלי חיים נדחין אבל כשלקחן ממקום הקביעות והקריבם אז ודאי כל קבוע כמחצה על מחצה דמי ואם הקריב לא הורצה וכן מוכח שם בגמ' ואף על פי שרבינו ז"ל סתם הדברים ולא ביאר סמך על המבין ומ"מ סתם הדברים יותר מדאי. לח"מ שם.

⁴³ הר המוריה שם

⁴⁴ באבהא"ז שם כתב כל דברי הלח"מ ודבריו תמוהין דלמה כתב כן בפשיטות שהתוס' שם בסוגיא בד"ה אלא אמר רבא רבא כתבו להדיא דאי שקיל אחד מן הקבוע אינו אסור אלא מדרבנן, משום דקבוע אינו אלא כשאיסור וההיתר ניכרין ולא בתערובות, וכן כתבו התוס' בכמה דוכתי, ועוד דעיקר דינא דבע"ח לא בטלי ג"כ אינו אלא מדרבנן, וא"כ בודאי בדיעבד הורצה, וכ"כ במרכה"מ שם. אמנם אפשר דכיון שדעת הרמב"ם דכל ספק דאורייתא לחומרא אינו אלא מדרבנן א"כ לא שאני לן בין קבוע ללא קבוע דמדורייתא בלא"ה הורצה אולם אפשר דחשיב איקבע איסורא ולהכי בעי רוב, וצ"ע.

⁴⁵ רמב"ם הלכות פסולי המוקדשין פרק ג הלכה כב כג

⁴⁶ ונאמר וזבחת עליו את עולותיך ואת שלמיך כלומר תזבח והוא עומד בתקונו לא פגום

⁴⁷ לחם משנה הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ד והלכות מעשה הקרבנות פרק טו הלכה ד ובהלכות שגגות פרק ג הלכה ה והסכימו עמו רבים מפרשני הרמב"ם שם

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DLl17K9ciPjB873YPB8kBu>

הלכתא למשיחא בדרף היומי

מסנת זבחים

י"א⁴⁸ שבעלי חיים נדחים אם דחאם בידיים על ידי מעשה שעשה לדחותם, כגון שאבד פסחו והפריש אחר ומצאו קודם שחיטה, על ידי שחיטת האחד לשם פסח ידחה השני מהקרבה שהרי שניהם עומדים לפסח ובקביעת האחד דחה השני מהקרבה.

⁴⁸ השנות הראב"ד הלכות קרבן פסח פרק ד הלכה ו ובערוך השולחן העתיד הלכות מעשה הקרבנות סימן צג סעיף בא כתב בן בדעת הרמב"ם וז"ל "דהא דאמרינן דדיחוי מעיקרא עדיף מנראה ולבסוף נדחה זהו בדיחוי מעצמו כמו מחוסר זמן וכיוצא בזה, אבל במקום שבידיו דחה וודאי גריעא אפילו מנראה ולבסוף נדחה" אך לכאורה קשה דבאבד פסחו דעת הרמב"ם שאינו נדחה וע"כ מעמא דדיחוי בידיים לא הוי דיחוי וכמש"כ בלח"מ שם. אולם אפשר דבאבד פסחו עומדים שניהם אחד לשלמים ואחד לפסח קודם שחיטה דלאכרע ממותר שלמים וא"כ על ידי שחיטתו לא דחאו בידיים אלא קבע ביה שלמים אך היכא שעומד רק לפסח כגון המפריש נקיבה לפסחו הוי דיחוי בידיים משלמים.

תרומות והנצחות | בנק הדואר ח"ן 22887389 | ובטל' 0548027748

להצטרפות להלכות הדרף היומי להלכה למעשה

<https://chat.whatsapp.com/DL117K9ciPjB873YPB8kBu>

